

2024/2129

1.8.2024 г.

РЕШЕНИЕ (ЕС) 2024/2129 НА СЪВЕТА

от 26 юли 2024 година

относно наличието на прекомерен дефицит в Словакия

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 126, параграф 6 от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

като взе предвид съображенията, представени от Словакия,

като има предвид, че:

- (1) В член 126, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз е предвидено, че държавите членки трябва да избягват прекомерен държавен дефицит.
- (2) Пактът за стабилност и растеж (ПСР) се основава на целта за осигуряване на стабилни и устойчиви публични финанси като средство за укрепване на условията за ценова стабилност и за висок, устойчив и приобщаващ растеж, подкрепен от финансова стабилност, като по този начин спомага за постигане на целите на Съюза за устойчив растеж и заетост.
- (3) Процедурата при прекомерен дефицит съгласно член 126 от ДФЕС, изяснена в Регламент (ЕО) № 1467/97 на Съвета ⁽¹⁾, който е част от ПСР, предвижда вземане на решение за наличието на прекомерен дефицит. Протокол № 12 относно процедурата при прекомерен дефицит, приложен към Договора за Европейския съюз и ДФЕС, определя допълнителни разпоредби, свързани с прилагането на процедурата при прекомерен дефицит. С Регламент (ЕО) № 479/2009 на Съвета ⁽²⁾ се определят подробни правила и определения за прилагането на тези разпоредби. Реформираната рамка на Съюза за икономическо управление, която влезе в сила на 30 април 2024 г., включва Регламент (ЕС) 2024/1264 на Съвета ⁽³⁾, с който бе изменен Регламент (ЕО) № 1467/97. Настоящото решение се отнася единствено до превишаването на съотношението на бюджетния дефицит към brutния вътрешен продукт (БВП) спрямо референтната стойност от ДФЕС от 3 % от БВП, в съответствие със съществуващите правни разпоредби.
- (4) В член 126, параграф 5 от ДФЕС е предвидено, че ако Комисията счита, че в дадена държава членка съществува или може да възникне прекомерен дефицит, тя изпраща становище до съответната държава и да информира за това Съвета. Като взе предвид доклада си от 19 юни 2024 г., приет в съответствие с член 126, параграф 3 от ДФЕС, и становището на Икономическия и финансов комитет, прието в съответствие с член 126, параграф 4 от ДФЕС, Комисията стигна до заключението, че в Словакия е налице прекомерен дефицит. Ето защо на 8 юли 2024 г. Комисията изпрати такова становище до Словакия и информира Съвета за това.
- (5) В член 126, параграф 6 от ДФЕС е предвидено, че Съветът трябва да обсъди всички съображения, представени от заинтересованата държава членка, преди да реши след цялостна оценка дали е налице прекомерен дефицит. В случая на Словакия цялостната оценка води до изложените по-долу заключения.
- (6) Съгласно данните, потвърдени от Комисията (Евростат) на 22 април 2024 г., дефицитът по консолидирания държавен бюджет на Словакия достигна 4,9 % от БВП през 2023 г., а консолидираният държавен дълг възлизаше на 56,0 % от БВП. В доклада на Комисията по член 126, параграф 3 от ДФЕС се посочва, че превишаването на дефицита над референтната стойност по ДФЕС от 3 % от БВП през 2023 г. не е изключение, тъй като не е резултат нито от необичайно събитие, нито от сериозен икономически спад по смисъла на ПСР. Освен това превишаването на референтната стойност по ДФЕС не е временно отклонение, съгласно прогнозата на Комисията от пролетта на 2024 г., в която се предвижда дефицитът по консолидирания държавен бюджет да остане над 3 % от БВП през 2024 г. и 2025 г. В обобщение размерът на дефицита за 2023 г. беше по-висок от референтната стойност по ДФЕС от 3 % от БВП и не беше близък до нея. Превишаването не се счита нито за изключение, както е определено в ДФЕС и ПСР, нито се счита за временно. Следователно критерият за дефицита, определен в ДФЕС и Регламент (ЕО) № 1467/97, *prima facie* не е изпълнен.

⁽¹⁾ Регламент (ЕО) № 1467/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за определяне и изясняване на прилагането на процедурата при прекомерен дефицит (ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 6).

⁽²⁾ Регламент (ЕО) № 479/2009 на Съвета от 25 май 2009 г. за прилагане на Протокола за процедурата при прекомерен дефицит, приложен към Договора за създаване на Европейската общност (ОВ L 145, 10.6.2009 г., стр. 1).

⁽³⁾ Регламент (ЕС) 2024/1264 на Съвета от 29 април 2024 година за изменение на Регламент (ЕО) № 1467/97 за ускоряване и изясняване на прилагането на процедурата при прекомерен дефицит (ОВ L, 2024/1264, 30.4.2024 г., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1264/oj>).

- (7) Според словашката програма за стабилност за 2024 г. се очаква дефицитът по консолидирания държавен бюджет да достигне 5,9 % от БВП през 2024 г. Това е потвърдено в прогнозата на Комисията от пролетта на 2024 г., в която се посочва също така дефицит от 5,9 % от БВП, над референтната стойност по ДФЕС от 3 % от БВП и не близо до нея. Увеличението на дефицита в сравнение с 2023 г. отразява главно продължението на съществуващите мерки за подкрепа във връзка с цените на енергията и нови мерки, с които се увеличават разходите, като например постоянно увеличение на 13-ата пенсия, увеличаване на разходите за здравеопазване, създаването на Министерството на туризма и спорта, изменение на Закона за образованието, с което се въвежда законово право на прием в детска градина за деца на възраст над три години и се подобряват правата на децата със специални образователни потребности, както и въвеждане в държавните университети на договори въз основа на резултатите.
- (8) В съответствие с изискванията на член 126, параграф 3 от ДФЕС Комисията анализира също всички съответни фактори в доклада си по посочения член. Както е предвидено в член 2, параграф 4, втора алинея от Регламент (ЕО) № 1467/97, ако съотношението на държавния дълг към БВП не надхвърля референтната стойност, съответните фактори трябва да се вземат под внимание на отделните етапи на вземането на решение за наличие на прекомерен дефицит. Като цяло съответните фактори, разглеждани в доклада съгласно член 126, параграф 3 от ДФЕС, са утежняващи. Отчитането на тези фактори не променя заключението, че критерият за дефицита в ДФЕС не е изпълнен.
- (9) С оглед на крайния срок 20 септември 2024 г. за представянето на националните средносрочни фискално-структурни планове, чийто краен срок може да бъде удължен съгласно член 36, параграф 1, буква а) от Регламент (ЕС) 2024/1263 на Европейския парламент и на Съвета⁽⁴⁾, индикативно до 15 октомври 2024 г.—датата на подаване на проектите за бюджетни планове на държавите-членки на еврозоната, Съветът взема под внимание, че следващата стъпка от процедурата, а именно препоръката на Комисията за препоръка на Съвета съгласно член 126, параграф 7 от ДФЕС относно коригирането на прекомерния дефицит, ще съвпадне със становищата на Комисията относно проектите за бюджетни планове на държавите членки от еврозоната съгласно член 7 от Регламент (ЕС) № 473/2013 на Европейския парламент и на Съвета⁽⁵⁾. Този подход позволява да се осигури съгласуваност между бюджетните изисквания в рамките на процедурата при прекомерен дефицит и плана за корекции, определен в националните средносрочни фискално-структурни планове. За да се осигури такава съгласуваност, като същевременно се избягва пропуск в надзора в рамките на процедурата при прекомерен дефицит, е необходимо своевременно представяне на националните средносрочни фискално-структурни планове. Този график следва да се разглежда като изключение и като свързан с прехода към новата рамка, поради което не създава прецедент. Съветът взема под внимание също така, че ако националният средносрочен фискално-структурен план не бъде представен своевременно, в препоръката на Комисията за препоръка на Съвета съгласно член 126, параграф 7 от ДФЕС референтната траектория, предадена от Комисията на държавата членка, ще се счита за определена в съответствие с Регламент (ЕС) 2024/1263,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

От цялостната оценка следва, че в Словакия е налице прекомерен дефицит поради неспазване на критерия за дефицита.

Член 2

Настоящото решение поражда действие в деня на нотифицирането му.

Член 3

Адресат на настоящото решение е Словашката република.

Съставено в Брюксел на 26 юли 2024 година.

За Съвета

Председател

ВÓКА J.

⁽⁴⁾ Регламент (ЕС) 2024/1263 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2024 г. за ефективна координация на икономическите политики и многостранно бюджетно наблюдение и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета (ОВ L, 2024/1263, 30.4.2024 г., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj>).

⁽⁵⁾ Регламент (ЕС) № 473/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 21 май 2013 г. относно общите разпоредби за мониторинг и оценка на проектите за бюджетни планове и за гарантиране на коригирането на прекомерния дефицит на държавите членки в еврозоната (ОВ L 140, 27.5.2013 г., стр. 11).